

ACADEMIA ABC

EDUCAȚIE ȘI NOI ORIZONTURI

ISSN 2734 5491

ISSN-L 2734 - 5491

NR 1, IULIE 2020 CONSTANȚA

Rolul lecturii în viața
școlarului

**Efectele lecturii asupra
dezvoltării copilului**

Numeroase cercetări efectuate au
descoperit beneficiile profunde ale...

pag .5

**Importanța lecturii în
învățământul primar**

A instrui și a educa prin textul literar
constituie o importantă dimensiune...

pag .8

REVISTA "EDUCAȚIE ȘI NOI ORIZONTURI" / NR. 1/IULIE 2020

Este un proiect

S.C. Offset S.R.L.

B-dul 1Mai, Nr.33A, Bl.PF7, Sc.A, Ap.11,

Constanța,

Tel: 0766.491711,

Email: office@academiaabc.ro

academiaabc.ro

REVISTA "EDUCAȚIE ȘI NOI ORIZONTURI" / NR. 1/IULIE 2020

Rolul lecturii în viața școlarului

Editor: Secuiu Eugen

Redactor: prof. Secuiu Elena

**AUTORII ÎȘI ASUMĂ ÎNTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU
CONȚINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE !**

CUPRINS:

Efectele lecturii asupra dezvoltării copilului.....	PAG. 5
<i>Autor: Secuiu Elena</i>	
<i>Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța</i>	
Importanța lecturii în învățământul primar.....	PAG. 8
<i>Autor: Cosmina Elena Grecu</i>	
<i>Prof. Inv Primar la Școala Gimnazială Comișani, localitatea Comișani, județul Dâmbovița.</i>	
Arhitectura textului literar.	
Perspective asupra studiului literaturii în școală.....	PAG. 10
<i>Autor: Șapte Corina</i>	
<i>Prof. – Liceul Tehnologic Cogealac</i>	
"Metode activ-Participative aplicate în orele de lectură	
- Pălăriile gânditoare"	PAG. 13
<i>Autor: Zatic Maria Minodora</i>	
<i>Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța</i>	
Rolul profesorului în comunicarea didactică.....	PAG. 16
<i>Autor: Ciobanu Claudia Veronica</i>	
<i>Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța</i>	
Importanța lecturii suplimentare pentru	
îmbunătățirea calității în educație.....	PAG. 20
<i>Autor: Gherase Luminița</i>	
<i>Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța</i>	
Metode de stimulare a interesului pentru lectură la elevi.....	PAG. 24
<i>Autor: Cristina Radu</i>	
<i>Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța</i>	
Importanța lecturii pentru copii.....	PAG. 26
<i>Autor: Gurgu Nicoleta Doina</i>	
<i>Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța</i>	
Lectura, o prioritate pentru educație.....	PAG. 29
<i>Autor: Camelia Florentina Cosma</i>	
<i>Prof. Inv Primar Școala Școala cu clasele I-VIII Gura Șuții, Dâmbovița</i>	

Importanța lecturii în viața școlarului.....PAG. 32*Autor: Martin Petronela**Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța***10 idei prin care le poți insufla elevilor plăcerea pentru lectură.....PAG.35***Autor: Badea Camelia Georgina**Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța***Importanța lecturii pentru elevi.....PAG.37***Autor: Scripcaru Dorina**Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța*

Efectele lecturii asupra dezvoltării copilului

Autor: Secuiu Elena

Prof.Înv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța

Numeroase cercetări efectuate au descoperit beneficiile profunde ale lecturii pentru dezvoltarea unui copil. Un studiu detaliază efectele lecturii asupra abilităților de alfabetizare ulterioare, facilitând interacțiunea socială între adulți și copii și încurajând copiii să se angajeze cu lumea din jurul lor.

De asemenea, se precizează cum că cititul poate fi o „sursă stabilă de informații” de-a lungul vieții unui copil. Această stabilitate le permite să acceseze textul în mod constant și poate fi deosebit de benefică pentru copiii care cresc în circumstanțe provocatoare.

Există multe alte avantaje pe care cititul le poate avea asupra dezvoltării unui copil, inclusiv:

1. Dezvoltare cognitivă

Dezvoltarea cognitivă se referă la modul în care percepem și gândim despre lumea noastră cu referire la inteligența, raționamentul, dezvoltarea limbajului și procesarea informațiilor. Citind copiilor, le oferim o înțelegere profundă despre lumea lor și le umpleți creierul cu cunoștințe de fond. Ei folosesc apoi aceste cunoștințe de fond dobândite pentru a da sensul a ceea ce văd, aud și citesc, ceea ce ajută la dezvoltarea lor cognitivă.

2. Dezvoltarea empatiei

Când citim o carte, ne punem în povestea din fața noastră. Acest lucru ne permite să dezvoltăm empatia putem identifica cu modul în care se simt.

Copiii pot folosi, apoi această înțelegere pentru a empatiza în lumea reală cu alți oameni.

În plus, copiii vor dobândi o mai bună înțelegere a emoțiilor, ceea ce îi poate ajuta să înțeleagă propriile emoții și pe cele ale celorlalți.

Acest lucru ajută dramatic la dezvoltarea lor socială.

3. Obținerea unei înțelegeri mai profunde

O carte ne poate duce oriunde: într-un alt oraș, într-o altă țară sau chiar într-o lume alternativă. Citind o carte, un copil află despre oameni, locuri și evenimente pe care nu le-ar putea învăța altfel. Acest lucru oferă copiilor o înțelegere mai profundă a lumii din jurul lor și a culturilor care sunt diferite de ale lor.

Construirea de relații mai puternice. Dacă un părinte citește cu un copil în mod regulat, atunci va dezvolta, fără îndoială, o relație mai puternică cu ei. Lectura oferă părinților oportunitatea de a avea un eveniment obișnuit și împărtășit, pe care atât părintele, cât și copilul îl pot aștepta. În plus, le oferă copiilor sentimente de atenție, dragoste și reasigurare, care sunt esențiale pentru educarea și bunăstarea.

Care este importanța poveștilor în educația copilului?

Cititul cu copiii poate ajuta la crearea unei iubiri a lecturii pe viață. Studiile multiple au găsit o corelație între lectură pentru plăcere și realizări academice superioare la fiecare subiect, nu doar limba română.

Avantajele lecturii cu copiii pe educația lor sunt largi:

Abilități literare îmbunătățite

Citind cu voce tare cu copiii mici, chiar dacă nu pot înțelege pe deplin ceea ce spui, le oferă abilitățile de care au nevoie atunci când încep să citească singuri. Le arată copiilor că citirea este ceva realizat prin concentrarea de la stânga la dreapta și că întoarcerea paginilor este esențială pentru continuare. Citirea copiilor chiar și în primele luni ale vieții poate ajuta la dobândirea limbajului și stimularea părții creierului care procesează limbajul.

Vocabular mai extins

Auzirea cuvintelor rostite cu voce tare poate expune copiii la o gamă de vocabular nou și fraze pe care poate nu le-au auzit altfel. Citind zilnic un copil, vor învăța cuvinte noi în fiecare zi.

Concentrație mai mare. O citire regulată și consecventă poate ajuta la îmbunătățirea abilităților de concentrare a copilului. În plus, acesta va ajuta un copil să învețe să stea liniștit și să asculte pentru perioade lungi de timp, ceea ce îi va ajuta în școlarizarea lor.

Niveluri mai mari de creativitate și imaginație

Citirea unei cărți se bazează pe noi folosindu-ne imaginația pentru a ilustra personaje, pentru a vizualiza setările și mediul lor și pentru a ghici ce urmează. Trebuie să ne folosim imaginația pentru a învăța despre alți oameni, locuri, evenimente și vremuri. La rândul său, această imaginație dezvoltată duce la o mai mare creativitate, deoarece copiii folosesc ideile din capul lor pentru a-și informa munca. În sfârșit, cu cât este mai citit un copil și cu cât se citește mai mult, cu atât va deveni mai bine. Practica face cu adevărat perfectă și, cu cât este mai citit un copil, cu atât va fi mai bună realizarea lor academică generală și abilitățile sociale, precum empatia.

Cele mai importante 10 avantaje ale lecturii pentru copii:

Pe baza celor discutate mai sus, iată care sunt primele 10 beneficii ale lecturii pentru copii:

- 1) Vocabularul lor este mai mare și mai extins.
- 2) Ei au performanțe școlare mai bune.
- 3) Imaginație dezvoltată;
- 4) Abilitățile lor de creativitate se dezvoltă.
- 5) Ei dezvoltă empatie.
- 6) Câștigă o înțelegere mai profundă a lumii lor.
- 7) Nivelurile lor de concentrare se îmbunătățesc.
- 8) Legătura dintre părinți și copii se îmbunătățește.
- 9) Dezvoltarea lor cognitivă este susținută.

Importanța lecturii în învățământul primar

Autor: Cosmina Elena Grecu

Prof. Inv Primar la Școala Gimnazială Comișani, localitatea Comișani, județul Dâmbovița.

Cărțile care te ajută cel mai mult sunt cele care te fac să gândești cel mai mult.

Cel mai greu înveți când citești cărți ușoare; însă o carte extraordinară care vine de la un gânditor remarcabil este o corabie a gândirii, plină la refuz cu adevăr și frumusețe. –

Ainstrui și a educa prin textul literar constituie o importantă dimensiune valorică a școlii, pe care dascălul trebuie s-o construiască prin simțiri autentice și prin esențializări menite să-i deschidă copilului universul viu al cunoașterii și al trăirilor semnificative estetice.

Lectura, în orice formă ar fi aceasta, după imagini sau citită, are o foarte mare importanță încă de la vârste fragede, deoarece dezvoltă copilului limbajul, memoria, creativitatea, imaginația, exprimarea corectă și expresivă, emoții, sentimente etice și estetice. De asemenea, lecturile cu mesaje pozitive îi ajută pe copii să înțeleagă mai ușor diferite aspecte ale lumii înconjurătoare, pe care ei încă abia o descoperă.

Din punct de vedere cognitiv, lectura îi ajută pe copii să își îmbogățească cunoștințele, despre lume, despre viață, despre realitatea în care trăiesc. Printr-o lectură susținută, copiii își consolidează deprinderea de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă, își formează și își dezvoltă pasiunea pentru lectură, își largesc aria de informare (citind din toate domeniile), le crește interesul pentru cunoașterea realității.

Din punct de vedere educativ, lectura contribuie la educarea copiilor în dimensiunile etice și estetice. Fabulele au, în cea mai mare parte, un mesaj pozitiv pe care copiii îl înțeleg cu ușurință.

Din punct de vedere formative, lectura în rândul copiilor este importantă deoarece le dezvoltă capacitatea de a lucra independent, de a extrage informații și de a căuta informații în completarea celor citite. Un alt aspect pozitiv promovat de lectura în rândul copiilor este acela de cultivare a sentimentelor, convingerilor și comportamentelor / atitudinilor / valorilor moral-civice.

Prin lectură, elevii își largesc orizontul imaginativ, trăiesc anumite stări prin transpunerea lor în personajele preferate, învățând cum să acționeze atunci când vor fi puși în situații similare.

Interesul pentru lectură nu vine de la sine, ci trebuie stimulat încă de la vârste fragede. Dacă unui copil mic i se citesc povești, i se prezintă planșe cu personaje, acesta va prinde gustul pentru lectură, orice înclinații

ar avea o data cu trecerea timpului. Implicarea familiei este foarte importantă înainte de ajungerea copilului la grădiniță sau la școală. Apoi părinții trebuie, alături de cadrul didactic, să îl ajute pe copil în formarea deprinderii de lectură, în tot procesul care este necesar.

Un impact pozitiv are și pentru părinți:

- vor înțelege rolul lecturii în formarea și dezvoltarea intelectuală a propriului copil;*
- vor conștientiza rolul lor în dezvoltarea și educarea propriilor copii.*

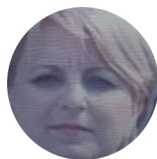
În acest an școlar am implementat la nivel școlii unde predau proiectul Toată școala citește, proiect care a adus numai beneficii în rândul tuturor participanților (de la preșcolari până la personalul didactic și nedidactic)

Dacă există o carte pe care vrei s-o citești dar nu s-a scris încă, atunci trebuie s-o scrii tu.

– Toni Morrison

Arhitectura textului literar.

Perspective asupra studiului literaturii în școală

Autor: Șapte Corina

Prof. – Liceul Tehnologic Cogealac

Studiul literaturii în școală este un proces complex care începe cu însușirea instrumentarului tehnic al lecturii, continuă cu formarea capacității de a recepta complex opera literară, de a o comenta și interpreta, având drept scop final formarea gustului estetic.

În clasele V-VIII, elevii pătrund în universul ficțional al textelor literare, învață primele noțiuni de teorie literară și fac cunoștință cu procedeele interpretării fenomenului literar. Tot în clasele gimnaziale, elevii cunosc o gamă variată de texte: texte literare (narative, descriptive, dialogate), nonliterare, utilitare, apoi texte științifice, didactice, argumentative. Învață să le deosebească, să le recepteze, să le utilizeze și chiar să le producă. Textele literare propuse constituie un suport potrivit pentru ilustrarea noțiunilor de teorie literară.

Etapă lecturii literare este corespunzătoare studiului literaturii în clasele gimnaziale. Esențial pentru această etapă este faptul că manualele școlare cuprind texte selectate pe baza unor criterii multiple: valoare literară, valoare educativ-formativă, posibilități de reliefare a unor noțiuni de literatură și teorie literară, accesibilitate.

În această perioadă, se pun bazele percepției operei literare ca formă specifică de reflectare a realității, se însușesc elementele necesare analizei operelor literare, se îmbogățesc vocabularul și exprimarea elevilor, se lărgesc experiența de viață, astfel încât aceasta, la rândul ei, să permită receptarea aprofundată a operelor literare.

Studiul noțiunilor de teorie literară nu constituie în această perioadă o etapă distinctă. În clasele gimnaziale, acestea se studiază în strânsă legătură cu studiul textului literar. Noțiunile de teorie literară sunt reluate și studiate sistematic la începutul primei clase de liceu, urmând ca apoi să fie aprofundate în paralel cu studiul unor opere reprezentative ale literaturii române.

Modalitățile de apropiere a elevilor de textul literar în clasele gimnaziale sunt diferite în funcție de particularitățile de vârstă, de experiența de viață și de lectură a elevilor, precum și de specificul fiecărui text literar. Studiul literaturii în școală se realizează prin explicarea textului, prin interpretarea lui sau prin analiză literară¹. Explicarea de text constă în înțelegerea textului, aceasta presupunând contactul cu opera literară, explicarea cuvintelor și expresiilor. Interpretarea de text se constituie ca treaptă ce urmează explicației. A comenta un text literar înseamnă a-i dezvălui trăsăturile caracteristice care fac ca acest text să fie literatură, adică mesaj exprimat într-o formă specifică, a-i dezvălui atât elementele de text cât și cele de subtext, precum și mijloacele de exprimare a acestora, modul în care anumite conținuturi și semnificații se transmit prin anumite forme și modalități de organizare a mesajului în cadrul discursului literar.

Textul epic conține modele de articulare semnificativă a evenimentelor, tipare din perspectiva cărora elevul poate înțelege și judeca lumea reală. Fiind o structură narativă, metodologia receptării operei epice¹ va avea în vedere aspecte legate de: logica acțiunii (opera literară este cercetată în funcție de momentele principale ale subiectului, raportate la modelul structurii narative); sintaxa personajelor (locul și rolul lor în acțiune induc alte elemente: condiția socială, afinitățile de grup social, trăsăturile fizice, psihice și caracterologice etc.); tehnica scriitorului – povestirea ca discurs – pleacă de la modelul structuralist, urmărind viziunea povestirii (narator >personaj; narator=personaj; narator <personaj), modurile relatării (povestire, dialog, descriere) și timpul narațiunii (deformarea timpului în scopuri estetice).

Ne oprim asupra personajelor, în lipsa cărora istoriile nu pot fi concepute. În ciuda imaterialității constitutive, personajele își asigură concretețea în urma lecturii. Alina Pamfil propune trei tipuri de procedee care pot oferi suport demersurilor didactice orientate înspre caracterizarea personajelor: desemnarea (se realizează prin nume, apelative); calificarea (acest procedeu conduce la conturarea identității fizice, a profilului moral; de fapt, este vorba de aspecte ale portretizării); prezentarea (modalitatea prin care parvin informațiile despre personaj – direct sau din fapte, atitudini, reacții pe care cititorul trebuie să le descopere și să le interpreteze).

Orice caracterizare de personaj se va realiza prin selectarea fragmentelor relevante prin care personajul este constituit. Fragmentele pot fi etichetate și grupate – cele narative, descriptive etc.

- Se interpretează secvențele narative plecând de la întrebări precum:
- Care sunt informațiile oferite de narator despre personaj?
- Cum este livrat personajul cititorului?
- Care sunt evenimentele la care participă? Care sunt raporturile cu celelalte personaje?
- Cu cine se confruntă?
- Care sunt ajutoarele?

Și secvențele descriptive pot fi analizate formulând întrebări precum:

- Cine este descriptorul?
- Care sunt trăsăturile personajului?
- Este realizat un portret sau sunt surprinse doar trăsăturile fizice/morale?

Caracterizarea personajului va încorpora gradat, de la un an de studiu la altul, aspectele menționate. Este foarte important ca personajul literar să fie văzut în evoluție, deoarece există situații în care, pe parcursul acțiunii, însușirile se schimbă, personajul fiind surprins în devenire. Așadar, trăsăturile constitutive ale personajului trebuie extrase din mai multe niveluri ale textului: narativ, descriptiv, discursiv, etc.

†

Având drept suport programa și manualul școlar, profesorul de limba și literatura română își poate crea propriul său parcurs didactic, punându-și amprenta personalității sale științifice, profesionale și metodice asupra actului didactic. Astfel, accentul s-a deplasat de pe informativ pe formativ.

Textele literare au devenit mijloace pentru formarea elevilor ca cititori avizați de literatură.

BIBLIOGRAFIE:

1. EFTENIE, Nicolae, 2008, *Introducere în metodică studierii limbii și literaturii române*. Ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Pitești: Editura Paralela 45.
2. PAMFIL, Alina, 2007, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*. Ediția a IV-a, Pitești: Editura Paralela 45.

“Metode activ-participative aplicate în orele de lectură- Pălăriile gânditoare”

Autor: Zatic Maria Minodora

Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța

Didactica modernă, presupune formarea profesorilor care să construiască procesul de predare - învățare. Învățarea se referă la construirea de noi cunoștințe, se bazează pe reflecție, pe experiențele de învățare pe care elevii le au deja formate pentru a genera noi experiențe de învățare. Dintre avantajele metodelor interactive selecționăm : *transformă elevul din obiect în subiect al învățării; este coparticipant la propria formare; angajează intens toate forțele psihice de cunoaștere; asigură elevului condiții optime de a se afirma individual și în echipă; dezvoltă gândirea critică; dezvoltă motivația pentru învățare; permite evaluarea propriei activități*

Câteva dintre cele mai eficiente și mai accesibile metode interactive, ușor de aplicat: metoda predării/învățării reciproce, metoda mozaicului, explozia stelară, metoda pălăriilor gânditoare, metoda horoscopului, studiul de caz, învățarea prin cooperare, metoda Philips 6/6, tehnica ciorchinului etc.

Dintre toate acestea prezentăm în continuare o variantă de utilizare și aplicare a metodei pălăriilor gânditoare.

Metoda pălăriilor gânditoare

este una dintre tehnicile interactive de stimulare a creativității elevilor. Este foarte utilă mai ales la orele de lectură.

„Cele șase pălării cu gânduri ne permit să ne dirijăm gândirea, așa cum un dirijor își conduce orchestra.

Putem apela la genul de gândire de care avem nevoie.”

– Edward de Bono –

Este o metodă interactivă, de stimulare a creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă.

Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: **alb, roșu, galben, verde, albastru și negru.**

Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine.

Culoarea pălăriei este cea care definește rolul!

Avantajele metodei “Pălăriilor gânditoare”

- stimulează creativitatea participanților, gândirea colectivă și individuală;
- dezvoltă capacitățile sociale ale participanților, de intercomunicare și toleranță reciprocă, de respect pentru opinia celuilalt;
- încurajează și exersează capacitatea de comunicare a gânditorilor;
- dezvoltă competențele inteligenței lingvistice, inteligenței logice și inteligenței interpersonale;
- este o tehnică ușor de folosit, aplicabilă unei largi categorii de vârste;

- este o strategie metacognitivă ce încurajează indivizii să privească conceptele din diferite perspective;
- determină și activează comunicarea și capacitatea de a lua decizii;
- încurajează gândirea laterală, gândirea constructivă, complexă și completă.

PĂLĂRIA ALBĂ

- Pălăria albă
 - gândește ca o foaie albă care este imparțială și deține informații
- Folosește întrebările:
 - Ce informații avem?
 - Ce informații lipsesc?
 - Ce informații am vrea să avem?
 - Cum putem obține informațiile dorite?

PĂLĂRIA ROȘIE

- Pălăria roșie
 - exprimă emoțiile, temerile, intuițiile, sentimentele;
 - nu se justifică;
 - aprinde simțămintele.
- Folosește formulări de tipul:
 - Punându-mi pălăria roșie, uite cum privesc eu lucrurile...
 - Sentimentul meu e că...
 - Nu-mi place felul cum s-a procedat.
 - Intuiția îmi spune că...

PĂLĂRIA NEAGRĂ

- Pălăria neagră
 - judecă critic;
 - gândește logic, negativ;
 - atenționează asupra a ceea ce nu poate fi făcut, a ceea ce e riscant sau periculos.
- Folosește întrebările:
 - Care sunt erorile?
 - Ce ne împiedică?
 - La ce riscuri ne expunem?
 - Ne permite regulamentul?

PĂLĂRIA GALBENĂ

- Pălăria galbenă
 - gândește optimist, logic și pozitiv;
 - explorează avantajele și posibilitățile.

- Folosește întrebările:
 - Care sunt obiectivele?
 - Pe ce se bazează aceste idei?
 - Care sunt avantajele?
 - Cum voi/ vom ajunge aproape de această viziune (perspectivă)?

PĂLĂRIA VERDE

- -este pălăria creativă, productivă și generatoare de idei. Verdele ne face să ne gândim la iarbă, vegetație, fertilitate și abundență. Pălăria verde este o invitație la creativitate și cere idei, alternative, posibilități și proiecte. Cu aceasta sunt așteptate ideile inovatoare și fiecare participant la discuție să aducă o contribuție creativă.

PĂLĂRIA ALBASTRĂ

- Pălăria albastră
 - controlează procesul gândirii pentru ca aceasta să devină mai productivă și organizează acțiunea;
 - supervizează, sistematizează concluziile, comentează, dirijează și conduce către pasul următor.
- Folosește întrebările:
 - Putem să rezumăm punctele de vedere expuse?
 - Care e următorul pas?
 - Care sunt ideile principale?
 - Să nu pierdem timpul și să ne concentrăm asupra..., nu credeți?

BIBLIOGRAFIE:

Cucoș, Constantin – „Psihopedagogie”, ed.Polirom, București, 1998;

Bontaș, Ioan – „Pedagogie”, ed.ALL, București, 1995;

Ion T.Radu, Liliana Ezechel "Pedagogie – Fundamente teoretice" Ed.V.I.Integral București, 2002

Ionesc, M., Chiș, V., *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire,*

Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

Rolul profesorului în comunicarea didactică

Autor: Ciobanu Claudia Veronica

Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța

Cadrul didactic deține un rol foarte important în realizarea și conducerea comunicării didactice. Se impune astfel determinarea valențelor pe care le deține acesta, dar și limitările sale în cadrul actului instructiv – educativ.

Adesea profesorul este punctul central al întregii activități de comunicare, cu toate acestea sub influența pedagogiei moderne timpul de manifestare vocală a profesorului a scăzut, dând ocazia elevilor să interacționeze unii cu ceilalți, modificându-se astfel un aspect foarte important al comunicării.

Măiestria cadrului didactic constă în abilitatea cadrului didactic de a particulariza modalitățile de transmitere a cunoștințelor, dar și formarea interesului elevilor de a participa activ la comunicare. Este o combinație specifică a tuturor competențelor profesorului. Acestea, potrivit lui N. Mitrofan (1988), sunt structurate în trei tipuri:

- competența științifică/profesională presupune o solidă pregătire de specialitate ca și o bogată capacitate de cooperare cu alți specialiști; capacitate de a angaja componenta afectivă și etică a procesului împreună cu cea de a detalia, argumenta și susține problematica din domeniu;
- competența psiho-pedagogică – capacitatea de a forma, de a construi principalele componente ale personalității la fiecare subiect: determinarea dificultăților specialității; capacitatea de a face accesibil conținutul disciplinei predate, de a înțelege subiecții din relația didactică; creativitate didactică prin elaborarea și aplicare noilor modele de influențare, persuadare a partenerilor;
- competențe psihosociale – capacitatea de optimizare a relațiilor interumane și interpersonale necesare procesului didactic: adoptarea setului de roluri necesar acestui proces; ușurința de a stabili relații cu partenerii procesului; capacitatea sporită de persuadare atât a individului cât și grupului; capacitatea de a comunica ușor, eficient, de a folosi adecvat puterea și autoritatea cu înțelegerea;

Pentru realizarea unei comunicări didactice eficiente este necesară îmbinarea acestor competențe în scopul integrării elevului în comunicare. Acesta din urmă trebuie să se simtă parte componentă a procesului didactic, nu doar spectator cu rol de stocare a informațiilor. Profesorul este conducătorul activității didactice așa că principalul său rol – în ceea ce privește comunicarea didactică – este acela de a structura logic mesajul său, după ce acesta a fost selecționat, organizat pe baza unor obiective didactice precise, prevăzute în programele școlare. Mesajul didactic are o dimensiune explicativ - demonstrativă și este transmis elevilor folosind strategii didactice adecvate dezvoltării intelectuale a acestora și nivelului de cunoștințe pentru a fi înțeles de elevi.

Din această perspectivă – a comunicării didactice, cadrul didactic îndeplinește mai multe funcții esențiale pentru crearea unui climat educațional eficient:

- poate fi folosită în diferite domenii de activitate și discipline;
- funcția informativă, de transmitere a mesajului didactic și educativ;
- funcția formativă, de stimulare a gândirii și a imaginației la elevi;
- funcția educativă, de transmitere a influențelor educaționale, de coeziune și afirmare a grupurilor școlare;
- funcția de evaluare și reglare a procesului de predare - învățare;
- funcția de rezolvare a problemelor educaționale și a conflictelor școlare.

În baza acestor funcții se conturează o parte din rolurile profesorului în cadrul comunicării didactice:

- **ascultător** – pentru a putea pune în valoare opiniile și interesele partenerilor (elevilor);
- **observator** – pentru a putea identifica particularitățile situației didactice și starea receptorilor;
- **reglator** – pentru a putea redresa calitatea situației comunicative și pentru a o reconfigura pe traiectoria planificată;
- **suport afectiv** - pentru a stimula elevul să depășească temerile și emoțiile și să-l încurajeze în direcția participării libere la comunicare.

Pentru a-și putea manifesta rolurile în cadrul clasei de elevi, profesorul trebuie să-și dezvolte competența de comunicare atât din punct de vedere teoretic, cât și practic prin:

- cunoașterea influenței contextului comunicațional asupra conținutului și formei comunicării, precum și adaptarea comportamentului de comunicare la acesta;
- cunoașterea regulilor comunicaționale și a impactului comunicării paraverbale și nonverbale în cadrul comunicării didactice;
- cunoașterea psihologiei umane și școlare, abilitarea de relaționare cu elevii;
- cunoașterea culturii interlocutorilor, deoarece limbajul nonverbal diferă de la o cultură la alta.

Se poate observa că rolul profesorului este determinativ pentru realizarea comunicării didactice, iar eficientizarea acesteia se poate realiza atunci când însuși profesorul devine conștient de etapele principale pe care trebuie să le urmeze.

Se impun câteva acțiuni care pot influența atmosfera din cadrul procesului instructiv – educativ:

- construirea unui proiect pedagogic viabil în sens curricular;
- elaborarea mesajului educațional, ținând seama de particularitățile: câmpului psihosocial care înconjoară acțiunea educațională, ambianței educaționale rezultate din interiorul și din exteriorul acțiunii educative, colectivului de elevi;
- focalizarea mesajului educațional asupra fiecărui elev, ținându-se seama de particularitățile intelectuale, socioafective, psihomotorii;
- asigurarea repertoriului comun cu elevul prin proiectarea corelației subiect - obiect simultan la nivel de comunicare intelectuală - afectivă – motivațională;

- stimularea perfecționării continue a acțiunii didactice prin valorificarea deplină a ciclurilor de conexiune inversă externă concepute ca premisă a autoinstruirii /autoeducației.

Putem contura trei direcții de acțiune ale profesorului în direcția realizării comunicării didactice:

1. realizarea mesajelor clare, concise, logice;
2. utilizarea unui limbaj adecvat din punct de vedere științific și semantic;
3. asigurarea unui climat adecvat comunicării.

Pentru realizarea primelor două direcții profesorul trebuie să-și dezvolte abilități simple în ceea ce privește structurarea mesajului:

- claritate – organizarea conținutului de comunicat, astfel încât acesta să poată fi ușor de urmărit; folosirea unui vocabular adecvat temei și autorului; o pronunțare corectă și completă a cuvintelor;
- acuratețe – presupune folosirea unui vocabular bogat pentru a putea exprima sensurile dorite; cere exploatarea completă a subiectului de comunicat;
- empatie – vorbitorul trebuie să fie deschis tuturor interlocutorilor, încercând să înțeleagă situația acestora, pozițiile din care adoptă anumite puncte de vedere, atitudinile, manifestând în același timp amabilitate și prietenie;
- sinceritate – situația de evitare a rigidității sau a stângăciei, recurgerea și menținerea într-o situație naturală;
- atitudine – evitarea mișcărilor bruște în timpul vorbirii, a pozițiilor încordate sau a unora prea relaxate, a modificărilor bruște de poziție;
- realizarea contactului vizual – este absolut necesar în timpul dialogului ca toți participanții la dialog să se poată vedea și să se privească, contactul direct, vizual, fiind o probă a credibilității și a dispozițiilor la dialog;
- postura – poziția corpului, a mâinilor, a picioarelor, a capului, a spatelui – toate acestea trebuie controlate cu abilitate de către vorbitor;
- vocea – să permită înțelegerea mesajelor de către toți cei care ascultă, reglarea volumului vocii în funcție de sală, de distanța până la interlocutor, față de zgomotul de fond;
- viteza de vorbire – trebuie să fie adecvată interlocutorilor și situației; nici prea mare pentru a indica urgența, nici prea încetă, pentru a nu pierde interesul ascultătorului;
- pauzele de vorbire – sunt recomandate atunci când vorbitorul dorește să pregătească auditoriul pentru a recepționa o idee importantă.

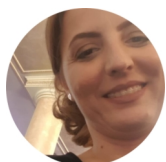
Ultimul punct – asigurarea unui climat adecvat comunicării – este esențial pentru reușita procesului instructiv – educativ. Dezvoltarea unui astfel de climat se realizează prin combinarea tuturor canalelor de comunicare și prin transferul de influență, succesiv, de la profesor la elev și reciproc. Se încurajează inițiativa elevului, evitându-se producerea fricii de greșală. Un rol esențial în formarea acestui climat afectiv pozitiv în timpul activităților didactice îl are și tonul utilizat de profesor, element ce va fi ca o notă explicativă pentru relația profesor – elev.

„Un profesor bun trebuie să fie un excelent *actor*, care să exploateze la maximum *haloul* de semnificații ale cuvântului rostit. Prin pronunțare, ele trebuie să miște, să emoționeze și să capteze întreaga ființă a elevilor. Mișcările, gesturile și mimica profesorului – ca părți integrate procesului educativ – trebuie să se convertească în instanțe instrumentale productive, care să vină în întâmpinarea nevoilor unei situații didactice concrete“.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cozărescu M. 2003, *Comunicare didactică. Teorie și aplicație*. Ed. ASE, București
2. Cristea S. 2000, *Dicționar de pedagogie*, EDP, București
3. Cucuș C. 1998, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*. Ed. Polirom, Iași,

Importanța lecturii suplimentare pentru îmbunătățirea calității în educație

Autor: Gherase Luminița

Prof. Inv. Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța

Limba este izvorul ce pornește din "stânca" primelor cuvinte și se revărsă mai târziu în noi, umplându-ne de sentimente și trăiri. Este "bulgarele de aur" revărsat în "marea de azur", este "o poveste minunată" toarsă-n fir de "A fost odată..."

Poveștile, povestirile, poeziile ajută la formarea și dezvoltarea unui vocabular elevat, modelează caractere și conturează trăsături morale ce pot fi urmate.

Comunicarea, ca exercițiu didactic, apropie formarea elevilor în școală de conduita lor publică și socială, de exersarea unor situații previzibile sau imprevizibile pe care viața le oferă. Un element esențial în asigurarea unei comunicări clare, corecte, nuanțate și cursive este legat de folosirea corectă a lexicului.

Programele școlare pentru învățământul primar nu cuprind, în structura lor, lectura suplimentară a elevilor. Unii învățători consideră că, dacă nu se specifică nimic, învățătorul nu mai are sarcini exprese în acest sens. Alții găsesc lectura suplimentară printre rândurile programei, prin unele obiective de referință. Unii învățători au declarat că nu renunță la îndrumarea lecturii suplimentare a elevilor, alții o găsesc doar în disciplinele opționale. Personal consider că învățătorul are obligația să îndrume lectura suplimentară a copiilor. Această obligație este determinată de faptul că obiectivele cadru și unele obiective de referință nu se realizează numai cu textele din manuale. Este necesară lectura suplimentară pentru a dezvolta gustul elevilor pentru citit, să-i facă să iubească cartea, să le satisfacă interesul pentru a cunoaște viața, oamenii și faptele lor. Funcțiile multiple pe care le îndeplinește lectura: de culturalizare, de instruire, de informare, de documentare, fac din ea un scop fundamental al activității școlare.

Având în vedere aceste aspecte se poate spune că învățătorului îi revine sarcina de a trezi, dezvolta și păstra gustul pentru lectură al elevilor săi, luptându-se cu sursele paralele de emisie a informației, care se obțin mult mai ușor. În societatea actuală când se poate obține totul de pe internet, când televiziunea oferă multe alternative, când părinții sunt mult prea preocupați pentru a mai acorda atenție activităților propriului copil, când școala este privită pasiv de către ei, crezând mulți că rolul lor se reduce doar la asigurarea bazei materiale a familiei și implicit a copilului, restul sarcinilor necesare unei bune dezvoltări a individului revenind în totalitate școlii, dascălul este cel care trebuie să caute și să găsească metodele necesare pentru atragerea elevilor în cursa pentru dezvoltare intelectuală respectiv, educarea gustului pentru lectură.

Din cărți copiii află multe lucruri despre anotimpuri, viața animalelor și a plantelor, despre descoperiri geografice, despre evenimente și personalități literare, artistice, istorice, despre frumusețile și bogățiile patriei. Cărțile le vorbesc și despre sentimentele omenești, despre prietenie, cinste, omenie.

Lectura contribuie la îmbogățirea cunoștințelor elevilor, la formarea unui vocabular bogat, la dezvoltarea exprimării. Eroii cărților devin modele pentru elevi. Copiii au impresia că participă direct la fapte și evenimente din cuprinsul cărții. Pe unii eroi îi iubesc, pe alții îi urăsc.

Ceea ce citesc în copilărie se întipărește în amintirea lor pentru toată viața și influențează dezvoltarea personalității. Lectura oferă copilului posibilitatea de a-și completa singur cunoștințele, de a le îmbogăți. Cartea este „O făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete gânduri și frumuseți” cum afirma scriitorul român Tudor Arghezi

Ca orice sarcină didactică, lectura suplimentară a elevilor trebuie îndrumată și verificată. Copilul trebuie permanent îndrumat, orientat spre un evantai diversificat de cărți instructive de la basm la povestire, schiță sau nuvelă, de la legendă la poezia patriotică, de la fabulă la călătoriile extraordinare, la romanele științifico-fantastice sau literatura de informare. Copilului trebuie să i se recomande cărți diverse, deoarece este de reținut treptele sale de dezvoltare și principiul accesibilității. Este o mare diferență între cartea cu poze însoțită de versuri sau proză – din perioada preșcolară și clasele începătoare, la cărțile când textul literar, când gândirea copilului începe să fie capabilă de generalizări și abstractizări.

Dar ce înseamnă o lectură bine îndrumată?

În primul rând, înseamnă criterii clare în legătură cu alegerea textelor. Unul dintre aceste criterii fiind accesibilitatea. Pentru clasa a II a accesibilitatea textelor literare înseamnă:

- mărimea textului potrivit cu vârsta cititorului, respectiv ascultătorului;
- număr redus de personaje;
- număr mic de acțiuni pentru a putea fi reținute;
- perceperea acestor acțiuni și ordinii desfășurării lor;
- pondere mică acordată descrierilor;

Un alt criteriu se referă la genurile și speciile literare alese. Pentru clasa a II-a am selectat texte accesibile vârstei, obligatoriu interesante atractive, narrative, din sfera fantasticului în care se poate întâmpla orice, cu răsturnări de situații, în care până la urmă, binele învinge răul, indiferent de forma pe care o îmbracă.

Alegerea textelor vizează limbajul folosit de autor. Din acest punct de vedere, textele trebuie alese cu mare grijă încât să ofere modele de exprimare pentru elevi. Textele cu multe arhaisme și regionalisme trebuie evitate la clasa a II-a, altfel elevul nefiind capabil să înțeleagă povestea prezentată.

Nu am neglijat nici textele lirice care oferă modele de exprimare pentru elevi și care trezesc sentimente, provoacă emoții.

Este cunoscut faptul că, în grădiniță și în familie, copilul se formează ca ascultător de lectură. De aceea, în primii ani de școală, trebuie să trezim interesul pentru citit, să-l îndrumăm în așa fel încât lectura să devină o deprindere statornică, iar, cu timpul, elevul să conștientizeze că lectura este o activitate individuală cu caracter permanent.

În vederea trezirii interesului pentru citit, lectura nu trebuie valorificată numai în orele de limbă română, ci și la celelalte discipline.

Anul acesta am ca opțional la clasă *Prietenii naturii*. La unitatea de învățare „Albinele și albinăritul” am cerut elevilor să caute și să citească : povești, poezii, legende despre albine. Au citit diverse lecturi, iar în clasă am recitat împreună: *Paza bună*. *Stupul lor*, *Iscoada de Tudor Arghezi*, *Legenda albinei*, *Albinele și trântorii de Lev Tolstoi*.

După ce am analizat textul fiecărei lecturi, i-am anunțat că la evaluare vom lucra pe echipe câte un colaj cu un tablou din fiecare lectură citită. I-am rugat să-și procure materialul necesar: cartoane colorate, imagini cu albine, stupi, flori, carioca, pastă de lipit etc.

Clasa de 32 de elevi a fost împărțită în 6 echipe. Înainte de a trece la lucru s-a reamintit conținutul fiecărei lecturi. Elevii care cunoșteau foarte bine lecturile le-au prezentat în fața clasei. Ceilalți elevi au completat informațiile și au adresat întrebări acolo unde nu cunoșteau amănunțele. S-au repartizat poeziile și poveștile pe echipe. Elevii și-au ales tabloul cel mai potrivit în funcție de materialele de pe bancă.

Fiecare echipă a lucrat colajul, apoi un reprezentant a descris ceea ce reprezintă imaginile. Lucrul în echipă a fost eficient deoarece lucrările au fost bine realizate.

Copiii de vârstă mică trebuie să fie atrași prin orice metodă, de oricare mijloc de convingere pentru a citi și astfel să ajungă în biblioteci unde mii de cărți le stau la dispoziție și le oferă tot ceea ce îi interesează sau îi pasionează.

Rolul acestei activități a fost acela că din lectura suplimentară elevii au aflat multe informații despre albine, ce fel de insecte sunt, cum trăiesc, cum se înmulțesc, unde trăiesc, de ce sunt crescute de oameni, de ce mierea este considerată un medicament.

Dacă cerem elevilor să caute povești, poezii, legende pe care să le valorificăm și la alte discipline decât limba română vom descoperi că sunt interesați și că lecturile din lumea insectelor, pasărilor sau animalelor sau cele având ca eroi copii de vârstă apropiată, cu care deseori copilul se poate identifica, este genul de literatură menită să încânte copilăria.

Lectura timpurie va asigura pregătirea intelectuală a copiilor, va asigura pregătirea corespunzătoare a acestora pentru celelalte discipline și integrarea lor în viața socială. Lectura îi va apropia de realitate.

Lectura este pentru spirit, ceea ce exercițiul este pentru trup. Copiii trebuie să conștientizeze că exercițiul ușurează progresul. Cartea nu face zgomot, nu se supăra dacă este ținută prea mult sub ochii noștri, nici nervi nu face dacă este părăsită; cartea ne face să vibram, lăsându-ne răgazul să gândim la ce ne-a plăcut și e darnică pentru oricine (Mihai Beniuc).

CĂRȚILE – acești prieteni reci, tacuri, dar siguri și eficienți – ne oferă răspunsuri ori de câte ori avem răbdare până ce le învățăm.

În educația elevilor prin carte și pentru carte, ca strategie didactică, relațiile profesor – elevi se stabilesc pe relații socio-afective, de comunicare și de cunoaștere. Să nu uităm, că scopul lecturii, este acela de a forma progresiv un tânăr cu o cultură comunicatională și literară de bază, capabil să înțeleagă lumea din jurul său, să comunice și să interacționeze cu semenii, exprimându-și gânduri, stări, sentimente, opinii, să fie sensibil la frumosul din natură și la cel creat de om.

Să urmărim exemplul marelui Mihail Sadoveanu, care a spus:

“Mi-a plăcut să caut frumusețile limbii și puterea vie a imaginilor. Le-am găsit în multe cărți ale trecutului și în creația anonimă a folclorului spre care m-am aplecat totdeauna cu interes și prețuire,... le-am învățat de la înaintași și de la dascălul meu de limbă...”

Lectura suplimentară a elevilor reprezintă o formă esențială de ajutorare a întregului proces de învățământ, iar „arta de a citi” („*Arta de a citi*”, E. Faguet, Editura Albatros, București, 1975) devine o necesitate de suflet.

“Carte frumoasa, cinste cui te-a scris,

Încet gândita, gingaș cumpănită

Este ca o floare anume înflorită

Mâinilor mele, care te-au deschis”

(Tudor Arghezi – Ex Libris)

BIBLIOGRAFIE:

Cornelia Stoica, Eugenia Vasilescu, *Literatură pentru copii*, Ed.Didactică și Pedagogică, București, 1996;

Faguet, E. , *Arta de a citi*, Editura Albatros, București, 1975

Sugurlan, L., Toma, M. - *Literatura pentru copii*, EDP, București, 1980;

Șerdean, Ion , *Metodica predării limbii române la clasele I – IV*, EDP, București, 1991;

Șimcan, Eugenia și Alexandru, Gheorghe , *Lecturi literare pentru ciclul primar*, Vol. 1, Editura Gh. Alexandru,

Craiova, 1993;

Metode de stimulare a interesului pentru lectură la elevi

Autor: Cristina Radu

Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța

Motto: „*Cartea este o fâgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți.*” (Tudor Arghezi)

Cartea și lectura trebuie să ocupe un loc deosebit în viața fiecărui elev, iar profesorului de limba română/învățătorului îi revine datoria de a apropia sufletul inocent al elevului de paginile cărților. Dacă ”*o lectură plăcută este tot așa de folositoare sănătății noastre ca și exercițiile fizice*”(Kant, sec. al XVII- lea), atunci trebuie să găsim o cale pentru a ne antrena zilnic. Cartea trebuie să devină părtașă în viața copilului de la cea mai fragedă vârstă.

Paradoxal, în aceste vremuri agitate, în care *timpul nu mai are răbdare* cu noi, există și elevi care găsesc în interiorul lor dorința de a citi. De aceea, profesorul de limba română/învățătorul are un rol important în a- i stimula, a găsi în permanență noi metode de a- i incita la lectură ; desigur, totul trebuie să pară un joc, destindere și relaxare: a citi de dragul de a citi. Formarea unei atitudini pozitive față de lectură reprezintă unul dintre obiectivele cele mai importante și mai grele ale disciplinei limba și literatura română.

În vederea trezirii interesului elevilor pentru lectură se impun diferite activități și metode:

- Alegerea textelor în concordanță cu orizontul de așteptare al elevilor;
- Entuziasmul profesorului când citește;
- Valorificarea lecturii inocente
- Transpunerea textelor literare în alt limbaj : mimă, joc de rol, pantomimă, dramatizare;
- Utilizarea metodelor interactive;
- Însotirea activităților de citire cu cele de scriere;
- Parteneriate și activități comune cu biblioteca;
- Întâlnirea cu scriitori și critici literari ;
- Dramatizarea unor texte cunoscute;
- Organizarea unor cenacluri literare, a unor șezători și concursuri etc;

Dintre modalitățile aflate la îndemâna cadrului didactic pentru dezvoltarea interesului copiilor pentru lectură menționăm:

- *modelul de cititor oferit de cadrul didactic;*

- *citirea/ povestirea incitantă:* cadrul didactic trebuie să întrerupă lectura sau povestirea pe care o expune copiilor, într-un moment de maximă atractivitate, lăsându-i pe elevi să-și imagineze continuarea întâmplării (*lectura cu predicții*);

- *recomandarea unor texte literare adecvate vârstei și preocupărilor elevilor ;* nu se va da lista anuală la începutul semestrului , ci se vor stabili titluri pe 2-3 săptămâni; va face prezentarea unor cărți în așa fel încat să ambiționeze elevii în achiziționarea și lecturarea lor; va povesti incomplet momente ale unor narațiuni,

lăsând elevilor un semn de curiozitate în finalizarea întâmplărilor; va caracteriza unele personaje, îndemnând elevii la căutarea independentă, prin lectură integrală, a locului acestora în narațiune, a relațiilor cu alte personaje;

- *organizarea unor concursuri de recitări de poezii, ghicitori, finalizate cu recompense;*
- *desfășurarea unor jocuri de rol: Bibliotecarul și cititorii săi, Prietenii cărții;*
- *desfășurarea unor activități cultural-artistice, precum și dramatizarea unor texte literare;*
- *alcătuirea unor albume sau a unor fișe bibliografice și a unor fișe de lectură;*
- *șezători literare, medalioane literare, prezentare de benzi desenate, povești audio sau video etc.*
- *ora de „Cei și lectură,”*
- *întocmirea de portofolii cu cei mai cunoscuți autori.”*

Învățătorii trebuie să îndrume lectura suplimentară a elevilor și să o introducă prin disciplinele opționale de Literatură pentru copii. Dragostea pentru lectură nu se moștenește, nu se învață, ci se dezvoltă prin apropiere de lumea minunată și sensibilă a cuvintelor potrivite. *"Oricărui copil mic îi face plăcere să se exprime, pentru ca aceasta îi dă bucuria de-a se simți trăind; de aici se deduce necesitatea de a se da exprimării personale cea mai mare libertate și de a o recunoaște drept cea mai instinctuală dintre manifestările spontane: a vorbi, a face, a crea, a acționa în toate domeniile, iată miezul pricipiului fundamental al pedagogiei - libera exprimare."*

Importanța lecturii pentru copii

Autor: Gurgu Nicoleta Doina

Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța

Poveștile fac parte din viața noastră de zi cu zi. Ele ne ajută să ne aducem aminte și să dăm sens vieții noastre și a celor din jur. Cărțile structurează și nuanțează gândirea copiilor, dezvoltându-le limbajul și creierul și oferindu-le o perspectivă mai nuanțată a realității.

Recomand lectura de plăcere pe întreg parcursul anului, inclusiv în vacanța de vară.

Unul dintre cei mai apreciați psihologi și psihoterapeuți relaționali din România, Gáspár György, povestește în volumul „Copilul invizibil” apărut la Curtea Veche Publishing:

“Despre mintea omului se spune că este cel mai mare aparat de spus povești din lume; uneori chiar este asociată cu un post de radio care emite 24 de ore din 24. Dar majoritatea poveștilor sunt reinterprețări pe care noi le facem în baza unor modele mentale dezvoltate în copilărie, motiv pentru care o minte bine antrenată și flexibilă are nevoie în mod constant de informație proaspătă pentru a evolua conform vârstei și a nu rămâne blocată în același vechi tipar. (...)

Este bine de știut pentru orice părinte sau adult care interacționează cu copiii că lectura poate influența în bine comportamentul școlar al copilului mai mult decât o fac alți factori semnificativi, cum ar fi mediu social sau economic. Iar atunci când cei mici ajung să citească din plăcere, în mod regulat, aceștia nu doar că vor obține performanțe mai bune la teste, dar vor deține și un vocabular mai bine dezvoltat, dar și un nivel mai crescut de cunoștințe generale – lucru care-I vor ajuta să dezvolte o mai bună imagine de sine și să dețină o mai clară înțelegere asupra lumii. (...)

Cei mai mulți dintre noi știu sau intuiesc că lectura este importantă, dar relativ puțini oameni cunosc schimbările care se produc (lăuntric și manifest) atunci când citim din plăcere. Aceste beneficii sunt resimțite de ființa umana atât în copilărie, cât și la maturitate și pot fi grupate astfel: se dezvoltă creierul și minte; se dezvoltă o imagine de sine pozitivă; se facilitează dezvoltarea inteligenței emoționale și relaționale. Acei copii care citesc, adesea, au și bune abilități de ascultare și interpretare (...)

Apropo de imaginație, putem spune că o altă funcție semnificativă a cititului este reprezentată de faptul că, în esență, creierul uman nu face diferența între realitate și fantezie. Ceea ce înseamnă că atunci când copilul citește, acesta are posibilitatea de a se identifica cu personajele și de a trăi mai mult sau mai puțin experiența narațiunii. Așadar, cititul este o activitate care, dincolo de faptul că ne favorizează dezvoltarea biologică și psihologică, ne oferă și posibilitatea de a călători gratuit oriunde în spațiu și timp.”Lectura este esențială pentru ca cei mici să descopere și să pună în practică tainele comunicării corecte și eficiente.

Prin intermediul poveștilor potrivite copiii învață cuvinte și expresii pe care apoi, încetul cu încetul, vor încerca să le folosească în viața de zi cu zi. De asemenea, cititul îi ajută să-și dezvolte imaginația, să învețe să gândească dincolo de bariere și să devină

creatorii unui univers imaginar propriu, în care totul este posibil.

În prezent, tot mai multe discuții apar cu privire la scăderea interesului pentru lectură în rândurile copiilor. Ascultarea muzicii, vizionarea filmelor și jocurile de calculator au devenit mult mai atractive decât cărțile. Cu toate acestea, cercetările demonstrează că lectura are un rol important în dezvoltarea gândirii, asigurând concentrarea atenției, susținerea motivației, dezvoltarea creativității, curiozității, judecății, imaginației.

Dragostea pentru carte trebuie să înceapă încă din fragedă copilărie, cu participarea părinților. În familie copilul face primul pas, spune primul cuvânt, cunoaște lumea înconjurătoare. Părinții sunt cei mai importanți oameni din viața copiilor. Prin conversațiile cu ei și cu ceilalți membri ai familiei, prin activitățile de joacă și cele familiale, copiii învață despre lume și locul lor în ea. Familiile sunt primii educatori ai copilului: ele vor continua să le influențeze învățarea și dezvoltarea în timpul anilor de școală și multă vreme după aceea și prin valorile pe care le transmite, pune bazele dezvoltării sale intelectuale. Cei șapte ani de acasă influențează și modelează personalitatea umană.

S-a dovedit că anume copiii cărora li s-au citit din primii ani de viață, au rezultate mai bune în școală. Ascultarea poveștilor dezvoltă gândirea, imaginația și creativitatea. Însă pentru ca apropierea de carte să devină o deprindere zilnică și, mai mult, ca plăcerea de a citi să devină o necesitate dorită și trăită emoțional, ea trebuie cultivată înainte chiar de a începe învățarea alfabetului, prin preocuparea permanentă a părinților de a-i obișnui pe copii cu frumusețea inegalabilă a lecturilor de basme și povești.

Lectura cărților trebuie să constituie o activitate cotidiană fundamentală, deoarece contribuie la îmbogățirea vieții fiecăruia dintre noi.

Iată 10 motive pentru care copilul ar trebui să citească:

Cititul:

- activează și antrenează mintea;
- obligă mintea să facă deosebiri;
- ne îndeamnă să folosim imaginația și ne face mult mai creative;
- e pentru viața noastră;
- aduce lumină în mintea omului;
- e calea către realizări;
- modelează caracterul;
- ajută la observarea mediului înconjurător;
- cultivă sensibilitatea față de frumosul din natură și cel creat de om;
- ajută omul în aspirațiile sale spre autodepășire.

BIBLIOGRAFIE:

BUNESCU, GH. Educația părinților – strategii și programe. Ch.: Lumina, 1995. 178 p.

COCIERU, N. BALTAG, S. BRAGHIȘ, M. Ședințe cu părinții. Ch.: Interprint, 2012. 134p.

CUZNEȚOV, E. Etica educației familiale. Ch.: CERASEM, , 2000

CUZNEȚOV, E. Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei. Ch.: CEP USM, 2008

TERZI-BARBAROȘIE, D. Parteneriatul familie – școală: unicul scenariu verosimil pentru un învățământ de calitate. În: Didactica Pro, 2013, nr.3 (79), p.2-5

SESCU, E. Educația copilului în familie. Accesibil pe Internet: <URL
<http://www.familiasiviata.ro/educatie/educatia-copilului-in-familie.html>

Familia ca utilizator și partener al bibliotecii: Simpozion, Chișinău, 8 aprilie 2011. În: Cartea. Biblioteca. Cititorul: buletin metodic și bibliographic. Ch.: Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”, 2012. Fasc. 21, 2012. p. 19-45. ISBN 978-9975-654-34-9.

Lectura, o prioritate pentru educație

Autor: Camelia Florentina Cosma

Prof. Inv Primar Școala Școala cu clasele I-VIII Gura Șuții, Dâmbovița

In ultimii ani am observat o scădere semnificativă a interesului copiilor față de lectură. Foarte multe sunt cauzele care au condus către acest lucru. Dacă ar fi să le enumerăm nu am face decât să găsim vinovați ,să încercăm, ne disculpăm.

Consider că găsierea unor soluții în acest sens reprezintă o prioritate pentru învățământul românesc. A instrui și a educa prin textul literar constituie o importanta dimensiune valorică a școlii,pe care dascălul trebuie să o construiască prin simțiri autentice și prin esențializări menite să-i deschidă copilului universul viu al cunoașterii și al trăirilor semnificative .

Întotdeauna am încercat să repun în drepturi „cartea ” și „biblioteca”, de a le readuce în atenția copiilor, părinților și comunității locale, de a contribui la redescoperirea lecturii că o plăcere, o relaxare, un izvor de cunoaștere și visare fără de egal. De cele mai multe ori am reușit în privința acestui lucru.

Atitudinea acestora față de lectură și a actului de citire conștientă este diferită în funcție de interesele, de particularitățile individuale și de vârstă ale acestora, precum și de specificul mediului familial în care cresc. Mare parte dintre elevi citesc din plăcere, au deprinderi de citire conștientă, sunt interesați de achiziționarea consecventă a cărților.

Impresii despre efectul lecturii prin ochii unor școlari

Mădălina B.-clasa a IV-a

Coordonator,

Prof. inv. primar, Cosma Florentina Camelia

Dacă ar fi să mă gândesc, lectura reprezintă o parte din viață. Reprezintă plăcere,pasiune, iubire, bucurie, tristețe, emoții , suspans, teamă. Mai pe scurt o poveste a cuvintelor, imaginație și creativitate. Lectura este un portal către o lume magică, nemaivăzuta sau întâlnita decât de marii cititori sau scriitori ai întregii lumi. Este un tablou de artă scris și pus între copertile cărților.

Când citesc, simt că mă transport în povestea vieții unei persoane și simt toate emoțiile și gândurile acelei persoane. Cititul este o putere magică uriașă care poate schimba oamenii.Eu iubesc să citesc! Această acțiune îmi oferă o mulțime de beneficii precum:

- cărțile reduc stresul și depresia;
- stimulează activitatea cerebrală;
- reduce insomnia;

- îmbunătățește cultura generală;
- te face mai empatic;
- îmbunătățește vocabularul;
- extinde nivelul de creativitate;
- te motivează;

„Cel care citește trăiește o mie de vieți înainte să moară, cel care nu citește trăiește doar una.” – George R.R. Martin

Mara E. clasa a IV-a

Coordonator,

Prof. înv. primar, Cosma Florentina Camelia

Lectura este pentru mine o poartă spre cunoaștere și aventuri. Este momentul meu de liniște și recreere. Această poartă s-a deschis pentru mine acum câțiva ani. Atunci am descoperit că pot să călătoresc în câteva secunde în cele mai îndepărtate locuri ale pământului și să cunosc alți oameni, diferiți de mine.

Astfel am aflat că nu toți oamenii au o viață ușoară și fără griji, trebuind să muncească din greu și în condiții foarte grele pentru hrana de zi cu zi. Am aflat că nu toți copiii au posibilitatea să meargă la școală și să fie fericiți. Tuturor copiilor le doresc să aibă o copilărie fericită așa cum o am eu și majoritatea copiilor din lume.

Lectura reprezintă pentru mine cel mai ușor mod de a căpăta cunoștințe noi. Este activitatea care mă face să trăiesc împreună cu personajele cărților cele mai diferite sentimente: dragoste, ură, milă, răutate, bucurie, tristețe. Cu unele personaje am călătorit în locuri fantastice, imaginare, cu altele în locuri adevărate. Alături de ele am suferit sau m-am bucurat, dar cel mai important a fost că de la fiecare am avut câte ceva de învățat.

Pentru mine, unele lecturi au fost ușoare și distractive peste care am trecut ușor. Altele au fost mult mai profunde, care m-au marcat și la care mă gândesc tot timpul.

De la unele personaje am aflat că cele mai importante lucruri în viață sunt familia, sănătatea și sacrificiul („Trandafirii din Mexic“). De la robot am aflat că dragostea și prietenia nu sunt doar sentimente umane („Insula roboților“).

De la copac am aflat că toleranța, speranța și prietenia pot învinge toate barierele („Copacul dorințelor“).

De la câine am aflat că dragostea și loialitatea trebuie să fie necondiționate („Chemarea străbunilor“).

De la un copil am aflat că imaginația nu are limite și că prietenia adevărată nu ține de timp („Grădina de la miezul nopții“).

De la o statuie am aflat că dragostea față de oameni merită toate sacrificiile și că faptele bune sunt întotdeauna recunoscute („Prințul fericit“).

De la o fetiță am aflat că istețimea, inteligența și învățătura te pot ajuta să obții ce vrei în viață („Mathilda“).

De la Nică am aflat că toți copiii suntem la fel.(„Amintiri din copilărie“). Astfel, lectura reprezintă pentru mine un drum pe care merg spre cunoaștere și formare. Acest drum m-a învățat să descopăr cele mai importante trăsături ale omului, trăsături de care de multe ori uităm: bunătațe, compasiune, toleranță, prietenie, imaginație.

Andrei C, clasa a III-a

Coordonator,

Prof. înv. primar, Cosma Florentina Camelia

“Cărțile îți deschid și lărgesc mintea, și te fac mai puternic decât orice altceva.” –William Feather

Când am fost întrebat ce reprezintă lectura pentru mine am știut că răspunsul potrivit este citatul de mai sus. Cartea reprezintă pentru mine o modalitate plăcută de a găsi răspuns la orice întrebare, la orice lucru neștiut, curiozitate. Citind îmi dezvolt vocabularul, imaginația și creativitatea. Descopăr lucruri minunate, locuri nemiintâlnite, prieteni imaginari care mă conduc pe culmile minunate ale cunoașterii.

Fiecare carte pe care am citit-o mi-a rămas în suflet și din fiecare am aflat lucruri noi. Am avut de fiecare dată un personaj cu care m-am asemănat și pe care l-am îndrăgit foarte mult. Momentul meu de lectura este unic de fiecare dată. Doar așa uit de tot ceea ce mă înconjoară sau mă deranjează. Mă ajută foarte mult să mă recreez și să mă formez ca persoana. Lectura este prietenul meu de nădejde care mă face să mă simt foarte puternic.

Importanța lecturii în viața școlarului

Autor: Martin Petronela

Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța

Cuvântul, lectură, intră destul de timpuriu în inventarul lexical al copilului de vârstă școlară, de obicei prin sinonimul său mai frecvent utilizat de vorbitorii de limbă română: citire. O disciplină de studiu din orarul elevului mic cu denumirea "Lectură". E ora când învățăceii deprind „bucă” cărții, unii nu cu foarte mare plăcere. Tot cam atunci, se familiarizează și cu celălalt termen (în sintagma lectură suplimentară), care fie îl face să se simtă mai important, pentru că i se pare mai „savant”, fie îl îndepărtează cu totul de sensul,

conținutul și de îndeletnicirea pe care o sugerează. Sensul cuvântului "lectură" vine din latină, unde verbul (lego, legere) care a condus la această formă, se asocia cu înțelesul principal de „a strânge, a aduna, a reuni”. Adică a percepe ca un ansamblu, o succesiune de litere care, reunite, participă la comunicarea unui sens.

Este unul din frumoasele mistere, dar și miracole ale comunicării, scrise sau vorbite: cum se face că, deși necesită parcurgerea literelor/sunetelor în succesivitatea lor, cuvintele scrise/rostită transmit aproape instantaneu înțelesul pe care îl transportă.

Lectura este un instrument ce dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, și îi ajută astfel să-și formeze capacități de gândire și limbaj.

Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie.

Școala are privilegiul de a determina în mare măsură devenirea ulterioară a individului, profesia pe care o va urma precum și în mare parte bagajul de cunoștințe pe care individul îl duce cu el mai departe. Astfel, cititorii de cărți cresc pe băncile școlii, și responsabilitatea cadrelor didactice e să aprindă pasiunea pentru lectura în inima micilor potențiali cititori. Profesorii au dificila responsabilitate de a concura cu mass-media și cu jocurile de calculator făcând din lectură nu doar o alternativă viabilă ci una de preferat. Nu este nici pe departe o sarcină ușoară dar odată câștigat acest război ce se duce pentru timpul elevilor, putem considera că ne-am achitat de o bună parte din datoria morală față de elevi. Personalitatea multor elevi este deja conturată la sfârșitul școlii, iar tocmai aceasta e menirea organizației școlare formarea personalității elevilor.

O educație completă este cea ce se finalizează cu autoeducația care să dureze toată viața. Astfel, lectura trebuie integrată cu mult mai multă responsabilitate în activitatea didactică.

Importanța lecturii este dată de aspectele educative pe care le implică:

- **aspectul cognitiv:** prin lectură elevii își îmbogățesc cunoștințele despre lume, despre realitate;
- **aspectul educativ:** lectura contribuie esențial la educarea copiilor în dimensiunile etice și estetice;
- **aspectul formativ** constă în faptul că lectura are drept consecință formarea și consolidarea

deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacității de exprimare corectă și expresivă.

Lecturile obligatorii sunt stabilite prin programele școlare și sunt în mare parte cuprinse sau discutate în manuale. Se urmărește stabilirea unui contact cu diverse creații literare și deprinderea de a analiza cuprinsul unor opere literare. La clasele primare aceste opere sunt de întindere mică, iar la gimnaziu lectura obligatorie are un volum mai amplu. Cel mai important lucru e ca profesorul să acorde o atenție deosebită lecturilor obligatorii convingându-l pe elev că studiul după notițe, manual sau faimoasele referate de pe internet nu este suficient. Pentru a preveni o muncă formală profesorul nu trebuie să accepte a-și desfășura activitatea de predare a textelor mai lungi fără ca acestea să fi fost citite integral de elevi.

Finalitățile lecturii la școlarul mic sunt următoarele:

- consolidarea deprinderii de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă;
- formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură;
- lărgirea ariei de informație a elevilor;
- creșterea interesului pentru cunoașterea realității, în general;
- îmbogățirea și dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complexă;
- cunoașterea și înțelegerea valorilor etice;
- cultivarea sentimentelor, convingerilor și comportamentelor morale;
- definirea și aprecierea valorilor morale;
- formarea discernământului etic;
- dezvoltarea gustului estetic, cultivarea faptelor estetice;
- îmbogățirea și activizarea vocabularului, dezvoltarea capacității de exprimare;
- stimularea capacității creative;
- formarea idealurilor etice și estetice;
- dezvoltarea capacității de a gândi și de a se exprima în conexiuni interdisciplinare;
- lărgirea orizontului imaginativ, al capacității de imaginare a unor universuri posibile, ca anticipare a lumii viitorului.

Din dorința de

Interesul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaționali (familia și școala), o muncă ce presupune răbdare, perseverență, voință.

Pentru ca apropierea de carte să devină o deprindere zilnică, iar plăcerea de a citi - o necesitate dorită și trăită, am amenajat în sala de clasă un loc numit "Colțul cu lecturi" unde elevii pot citi în pauze și în orele de lectură. Am organizat și desfășurat diferite activități și concursuri dedicate lecturii suplimentare.

Cartea oferă satisfacții nebanuite și contribuie la formarea personalității și comportamentului celui care o citește. Principalele texte care formează gustul pentru citit aparțin literaturii

pentru copii, texte ce formează dragostea pentru limba maternă, gustul pentru frumos, sensibilitatea și discernământul în selecția valorilor, imaginația creatoare. Cu cât elevul se apropie mai devreme de carte, cu atât mai durabile sunt efectele ei în ceea ce privește comunicarea comportamentului și socializarea lui.

Cartea va deveni una din preferințele elevilor numai dacă vom redescoperi valențele acestui minunat instrument de lucru și-l vom pune la îndemâna lor. Lectura nu poate fi suplinită de emisiunile radio sau TV., ori de alte surse de educație informațională (calculatorul a devenit o necesitate, dar uneori și un viciu deoarece poate influența negativ pe copil). Numai lectura poate face posibilă diferența dintre oameni cu nivel de cultură. Dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, dacă îi vom îndruma, verifica și stimula în acest scop, vom crește generații care vor simți o „sete” permanentă pentru citit, pentru cunoaștere, pentru lărgirea orizontului lor cultural ceea ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității lor, căci, așa cum spunea Miron Costin: „Nu e alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă, decât cetitul cărților ”.

BIBLIOGRAFIE

1. Cornea, Paul, Introducere în teoria lecturii, Ed. Minerva, București, 1988
2. Goia, Vistian, Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2000
3. Pamfil, Alina, Didactica limbii și literaturii române, Ed. Dacia, Cluj- Napoca, 2000
4. Perspective - Revistă de didactica limbii și literaturii române, Nr. 1/2005

10 idei prin care le poți insufla elevilor plăcerea pentru lectură

Autor: Badea Camelia Georgina

Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța

Iată 10 idei prin care le poți insufla elevilor plăcerea pentru lectură:

Citirea poveștilor

Cu cât copilul ascultă mai multe povești și se află în contact cu cărțile, în general, cu atât lectura va deveni o parte integrantă a vieții lui de zi cu zi. Încă din clasa pregătitoare, îmi construiesc demersul didactic zilnic pornind de la o poveste consacrată sau creată de mine. Fiecare poveste venea cu noi concepte și îi dezvoltă interesul pentru cunoașterea noțiunilor noi.

Învățarea în rime și cântece

Mi-am obișnuit elevii cu ghicitori, rime și cântecele copilărești. Chiar și noțiunile matematice, algoritmi de calcul îi transpuneam în rime, ușor de reținut. Versurile rimate și cântecele constituie moduri creative prin care le putem stimula dezvoltarea memoriei și dragostea față de cuvinte.

Împărtășirea plăcerii de a citi

Nu trebuie să le ascundem copiilor că a învăța să citești implică timp și efort. Totuși, îi putem încuraja povestindu-le despre bucuria pe care o va avea mai târziu.

Tocmai am citit o carte sau un articol care m-a captivat? Le-am vorbit și lor despre asta! Foloseam orice prilej pentru a-mi exprima entuziasmul. Dacă m-au auzit spunând ce mult îmi place să citesc, elevii și-au dorit, la rândul lor, să experimenteze această bucurie învăluită în mister.

Îmbogățirea vocabularului

Din cel de-al doilea semestru al clasei I, le-am dat elevilor, ca tema, săptămânal, de citit o poveste. I-am încurajat ca, la finalul poveștii, să găsească fragmentele care le-au plăcut, cuvintele necunoscute sau neobișnuite. Discutarea lecturii în clasa le-a oferit elevilor posibilitatea să se concentreze asupra anumitor cuvinte, să asculte explicațiile și să pună cât mai multe întrebări. Cu cât curiozitatea crește, cu atât mai ușor se vor reține cuvinte, expresii sau concepte noi.

Jocuri de exprimare scrisă

După o ieșire în afara spațiului școlar sau după o activitate extracurriculară, i-am încurajat să inventeze sau să scrie o poveste despre ce s-a întâmplat. Am profitat de aceste ocazii ca să scriem împreună o minipiesă de teatru sau să facem o expoziție cu desene însoțită de legenda explicativă pentru a ne aminti aceste momente.

Exersarea scrierii în fiecare zi

Încurajându-i să scrie cu ocazia unor activități distractive, i-am determinat să le placă să citească și să scrie. Le-am lansat provocarea de a ține un jurnal în care să noteze ce li se întâmplă în fiecare zi. După ce am învățat cum se redactează o scrisoare, i-am antrenat să scrie, săptămânal, o scrisoare unui alt coleg de clasa. Micuților le place la nebunie să primească scrisori și se vedea asta după încântarea pe care au afișat-o când își vedeau numele scris pe plic. La fel am procedat, cerându-le să scrie felicitări colegilor de ziua lor de naștere.

Amenajarea unui loc potrivit pentru lectură

Am amenajat în sala de clasa un colțișor dedicat lecturii. Am așezat acolo un fotoliu pentru copii sau un scaun colorat pentru a-l transforma într-un loc plăcut pentru lectură. Bineînțeles, am organizat o mică bibliotecă în care să se regăsească titluri de lecturi recomandate. Un spațiu original i-a atras chiar și pe cei mai reticenți cititori.

Puterea exemplului

Copiii învață urmând exemple. Am avut elevi pentru care lectura a devenit o activitate obișnuită de zi cu zi foarte repede. Astfel, sunt șanse foarte mari ca același comportament să se dezvolte și la ceilalți copii. I-am încurajat să își stabilească obiective de lectură și, atunci când le-au îndeplinit, le-am oferit un abțibild interesant pe care l-au purtat în piept, o diploma și o carte.

Vizitarea bibliotecii

Am desfășurat foarte multe ore de *Comunicare în limba română* la biblioteca școlii. Activitățile de comemorare a scriitorilor români desfășurate în acest loc au trezit emoții constructive, de prețuire pentru opera literară și respect pentru autorul ei.

Timp special pentru lectură

Stabilind o rutină de lectură, copilul va cere mereu ceva de citit. Am convenit, împreună cu părintii, să fie respectat, zilnic, un interval de 30-40 minute, la aceeași ora, dedicate lecturii.

Părintele alături de copil citesc împreună sau separat. Copiii de vârstă mai fragedă au nevoie de cât mai multe întâlniri posibile cu cărțile și cu literatura.

Lectură plăcută!

Importanța lecturii pentru elevi

Autor: Scripcaru Dorina

Prof. Inv Primar Școala Gimnazială Nr.16 "M.I.Dobrogianu" Constanța

„Lectura este unicul mijloc prin care putem aluneca, uneori involuntar, în pielea, vocea sau sufletul altcuiva.”

Joyce Carol Oates

Pentru noi toți, cartea este un izvor complet al inteligenței omenești, cuprinzând cunoștințe, fapte, sensibilitate. Cartea este o comoară fără de preț care adună cele mai frumoase gânduri ale autorilor, dezvăluind tainele naturii, istoria neamului, calități și defecte umane, motiv pentru care este considerată un model, mai ales pentru copiii aflați pe drumul cunoașterii.

În cărți se oglindește evoluția omenirii, lupta omului pentru existență, suferință și bucuria, este un prieten credincios al omului, te bucură, te și întristează, îți este mereu la îndemână să o recitești sau să revii asupra unui pasaj, capitol peste care ai trecut în grabă sau te-a impresionat în mod deosebit.

Personajele întâlnite în cărți și personajele lor îl transpun pe cititor într-o lume reală sau imaginară în care cititorul participă cu gândul, oferind răspuns la orice întrebare.

Lectura este un instrument ce dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni și îi ajută să-și formeze capacități de gândire și limbaj.

Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de coală și familie.

Importanța lecturii este dată de aspectele educative pe care le implică:

Unul dintre acestea este aspectul cognitiv, prin lectură, elevii își îmbogățesc cunoștințele despre lume, despre realitate.

Un alt aspect este cel educativ, lectura contribuie în mod esențial la educarea copiilor în dimensiuni etice și estetice.

Cel de-al treilea aspect, cel formativ, constă în faptul că lectura are drept consecință formarea și consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacității de exprimare corectă și expresivă.

Cea mai mare provocare a unui cadru didactic este aceea de a-și determina elevii să citească, pentru că știm cu toții că nu este suficient să îi îndemnăm pe copii să facă acest lucru.

Acasă părintele poate fi un bun exemplu pentru copiii săi, lecturând cât mai des sau citindu-le cât mai mult când sunt mici, pentru că acei copii cărora li se citește de mici vor învăța să fie ei înșiși buni cititori. Cu cât li se citește mai mult, cu atât sunt mai interesați să învețe să citească. Iar la școală, cadrul didactic are un rol esențial.

Rolul cadrului didactic este de stârni curiozitatea elevilor, alegând , de exemplu , pentru orele de lectură, fragmente cât mai interesante din cărți, fără a prezenta finalul, lăsându-i pe școlari să descopere singuri ce urmează, iar când vor înțelege de câte învățăminte pot beneficia cu ajutorul cărților, acestea vor deveni prieteni adevărați pentru ei. Important este ca în timp, copiii să ajungă să deschidă o carte de plăcere și , de ce nu, să ajungă să citească de plăcere zilnic.

Iată și care sunt finalitățile lecturii la școlarul mic: consolidarea deprinderii de citire corectă, coerentă, expresivă, formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură, lărgirea ariei de informație a elevului, creșterea interesului pentru cunoașterea realității, în general și îmbogățirea și dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complex. Dar cititul este necesar nu doar pentru a supraviețui în lumea școlii sau a universității, ci și ca adult. Abilitatea de a învăța despre subiecte noi și de a găsi informații utile depinde de abilitatea de a citi și a analiza materialul citit. Cititul zilnic are mari beneficii pentru copii: contribuie la crearea unei relații strânse între copii și adulți, ajută la dezvoltarea capacității de exprimare, a memoriei și a creativității, îi expune pe copii la cuvinte noi și îi învață structura gramaticală corectă a limbii, îi ajută să învețe să gândească și îmbunătățește capacitatea de concentrare, îi ajută să învețe mai ușor și să aibă succes la școală, îi învață valori moral, previne excesul de televizor sau calculator, ajută la crearea dorinței de cunoaștere și de a învăța pentru tot restul vieții.

Așadar, părinți sau cadre didactice avem toate motivele din lume să sădim din timp dorința copiilor, plăcerea și interesul de a citi cât mai mult cu o condiție:

„Cartea care merită citită nu e cea care gândește pentru tine, ci cartea care te face să gândești.“ James McCosh